

Norrköpingsprotokollet för REDD+

Bakgrund

Dessa rekommendationer är baserade på resultatet av en workshop som hölls i Norrköping 21 mars 2011. Workshopens syfte var att diskutera fram förslag för hur Sverige (dvs Sida och övrigt svenskt bistånd) kan hantera REDD+¹ framöver – strategiskt och praktiskt. De ca trettio deltagarna representerade Skogsstyrelsen, Sida, KSLA, konsultföretag, forskarsamhället och NGOs.

Sveriges underskrift på Cancúnavtalets REDD+-del innebär att det förväntas utökade satsningar från svensk sida på verksamheter, aktioner och/eller företeelser som motverkar avskogning och/eller degradering av vegetation och/eller gynnar besogning i utvecklingsländer under åren fram till 2020.

REDD+ är ett begrepp inom den internationella klimatpolitiken för aktiviteter som syftar till att kol ska bevaras i stående skogar - främst tropiska sådana som är utsatta för stor pågående avskogning eller utglesning - som ett medel att förbättra jordens kolbalans och därmed minska klimatförändringarna. En hel del REDD+-stämplade aktiviteter pågår också sedan ett antal år tillbaka, men för närvarande finns inget nytt klimatavtal efter 2012 och det saknas en tydlig utformning av internationellt accepterade regler. Det finns flera osäkerheter med REDD+ som mekanism i internationell klimatpolitik. Följande svårigheter diskuteras:

- a) att säkra hållbarheten ("permanence") hos klimatnyttan av genomförda åtgärder (skogen kan t ex brinna upp eller blåsa ner i ett senare skede);
- b) att hindrad avskogning i en region/stat kan innebära att avskogningen ökar i en annan ("leakage");
- c) att det är svårt att med god säkerhet mäta hur stor additionell lagerökning/minskad avskogning som erhålls med olika insatser ("verification").

Allt oftare pekar analyser också på risken att ekonomiska incitament för lagerökning i skog kan komma att konkurrera med andra verksamheter som ger ekonomisk utveckling av mer långlivat slag. Slutligen kan kollagrande skog komma att stå i konkurrens med produktion av snabbväxande energigrödor; båda med avsikt att ge en klimatnytta.

Rekommendationer

Det bakomliggande målet för den övergripande globala klimatdrivna markanvändningspolitiken där Sverige agerar som givarland och part i klimatförhandlingarna bör vara att varje land ska nå ett läge med hållbar markanvändning som inkluderar:

¹ *Reduced Emissions from Deforestation and Degradation. Plustecknet står för att även aktiviteter som syftar till besogning och fortsatt bevarande av skogar utan nämnvärd avskogning idag ska värderas i sammanhanget.*

1. en fördelning mellan brukad skog, odlingsmark och betesmark som tillåts variera över tiden i takt med att efterfrågan på produkter (t ex mat och bränsle) och odlingsteknikerna utvecklas och förändras, och;
2. bevarande av biodiversitet i enlighet med internationella normer - eller bättre, i enlighet med lokal politisk vilja med högra krav eller internationell betalningsvilja.

Mot bakgrund av detta och problemen som listas ovan föreslås att svenskt bistånd, utan inbördes prioritering, bör ha följande förhållningssätt till REDD+;

- Svenska REDD+-satsningar bör utformas i enlighet med kraven på samstämmighet i politiken för global utveckling (PGU) så att de aldrig riskerar att konkurrera med fattigdomsbekämpning och långsiktig ekonomisk utveckling.
- Svenska REDD+-insatser bör i huvudsak inriktas på åtgärder som bidrar till fattigdomsbekämpning och bättre naturresursförvaltning.
- Sverige bör fokusera på bilaterala insatser med hög transparens i länder där stödet har förutsättningar att göra skillnad.
- Sverige bör göra insatser i länder där samarbete redan finns och kunskap om mottagarländerna är god vilket skulle ge bättre förutsättningar för effektiva insatser.
- Sverige bör endast i andra hand överväga finansiering till existerande REDD+pilotprogram (t ex UN REDD, FCPF eller FIP) och uppbyggnad av särskilda REDD+fonder.
- Sverige bör fokusera på den så kallade fas 1 inom REDD+ (kapacitets- och kompetensuppbyggnad, bättre system för landrättigheter, skogsövervakning och hållbar markanvändning).
- Sverige bör undvika situationer där betalning sker direkt för kollagring i form av ton kol per hektar. Det är bättre att fokusera besknings- och bevarandesatsningar på andra nyttor med skogen (t ex biodiversitet, skydd för vatten, produktion av trä, frukt och vilt) och se kollagring som en positiv bieffekt.
- Sveriges insatser bör bestå av åtgärder där vi har god kompetens jämfört med andra biståndsgivare. Vi anser att Sverige har goda förutsättningar att arbeta inom kapacitets- och kompetensuppbyggnad, målinriktad myndighetsutövning, förutsättningar för näringsliv och fungerande marknader, system för klarlagda landrättigheter (så som community forestry och skogsfolkens rättigheter), skogs- och miljöövervakning, samt det som inbegriper +et i REDD+; rehabilitering av degraderade marker, naturresursförvaltning, uthållig produktion av ekosystemtjänster, Sustainable Forest Management (SFM) och landskapsperspektiv.

Arbetsgrupp för Norrköpingsprotokollet för REDD+

Skogsstyrelsen: Hillevi Eriksson, Jenny Malmhäll

Sida: Kerstin Jonsson Cissé

Focali: Susanne von Walter (SwedBio), Robin Biddulph (Göteborgs universitet), Madelene Ostwald (CSPR/Linköpings universitet)